

РЕШЕНИЕ

№ 198

гр. София, 20.04.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, второ наказателно отделение, в открито съдебно заседание на двадесет и пети март през 2026 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: МИЛЕНА ПАНЕВА
ЧЛЕНОВЕ: НАДЕЖДА ТРИФОНОВА
ИВАН СТОЙЧЕВ

при участието на секретаря Галина Иванова и в присъствието на прокурора Ася Петрова разгледа докладваното от съдия Панева наказателно дело № 176 по описа за 2026 г. и за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано на осн. чл. 341 НПК по жалба на адв. С. Д., като защитник на подсъдимия Д. Д., срещу решение № 446 от 22.12.2025 г. по ВНОХД № 1107/2025 г. на Софийския апелативен съд-Наказателно отделение.

В жалбата са изтъкнати съображения, предназначени да обосноват всяко от касационните основания по чл. 348, ал. 1, т.т. 1 – 3 НПК. Заявена е в тази връзка претенция, че въззивният съд се е отнесъл безкритично към формираните от първата инстанция фактически изводи, пренебрегвайки несъответствието им с доказателствата, като сам е интерпретирал доказателствения материал превратно и е подценил обясненията на подсъдимия. Оспорена е правната квалификация на престъплението, като извършено по особено мъчителен за жертвата начин и с особена жестокост. Изложени са аргументи и за явна несправедливост на наказанието, определено при въззивната намеса.

В съдебното заседание пред настоящия състав адв. Д. поддържа жалбата, изложените в нея съображения и направените алтернативни искания. Отправя искане за изменяване на решението с определяне на наказание, свързано със срочно лишаване на подсъдимия от свобода около средния законоустановен размер.

Представителят на Върховната касационна прокуратура пледира за оставяне на въззивното решение в сила.

Повереникът на гражданските ищци и частни обвинители заема същата позиция, настоявайки, че въззивният съд качествено и без пропуски и нарушения е изпълнил процесуалните свои задължения и е изложил съдържателни съображения в полза на утвърдената правна квалификация на престъплението. По отношение на извършената с въззивната намеса корекция в наказанието счита, че тя е съответна на разбиранията на частните обвинители за справедливост, като подкрепяйки именно доживотният затвор като приложимо наказание, се позовава на показанията на свидетелите В. Й. и В. Д., от които прави извод, че убийството е предумишлено.

Частните обвинители В. С., В. А., В. В. и Д. В., редовно уведомени за датата и часа на съдебното заседание, не вземат лично участие в него.

Подсъдимият Д. подкрепя аргументите, с които защитникът му е оспорил въззивното решение. В последната си дума заявява, че съжалева за стореното и желае наказанието му да бъде смекчено.

Настоящият състав, след като обсъди доводите на страните и извърши проверка на оспорения съдебен акт в рамките на правомощията си по чл. 347 НПК, установи следното:

С присъда № 6 от 28.05.2025 г., постановена по НОХД № 296/2024 г. състав на Пернишкия окръжен съд е признал подсъдимия Д. В. Д. за виновен в това, че на 29.04.2023 г. в гр. П., в условията на домашно насилие умишлено, с особена жестокост и по особено мъчителен начин умъртвил А. В. Д., поради което и на осн. чл. 116, ал. 1, т. 6 и т. 6а вр. чл. 115 НК и чл. 54 НК му е наложил наказание двадесет години лишаване от свобода, изпълнимо при първоначален строг режим. Приложен е чл. 59, ал. 1 НК и с оглед изхода на делото и на осн. чл. 189, ал. 3 НПК в тежест на подсъдимия е възложено заплащането на направените по воденето му разноски, както и на разноските, направени от частните обвинители.

С оспореното по касационен ред въззивно съдебно решение присъдата е изменена, като е постановено подсъдимият да търпи наказание доживотен затвор при първоначален специален режим. Увеличен е размера на присъдените разноски. В останалата ѝ част присъдата е потвърдена.

Жалбата срещу въззивния акт е частично основателна.

С част от съображенията си, предназначени да обосноват касационния повод по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК, защитникът не е назовавал процесуални нарушения, а е противопоставил субективното си мнение и отношението си към дадените от подсъдимия обяснения, към тяхното качество и начина, по който те следва да бъдат интерпретирани срещу съдебната оценка за надеждността им. Такъв характер има настояването, че обясненията на Д. са непреднамерени и истинни, че съответстват на веществените доказателства (останали неназовани в жалбата), че установената от съдилищата фактическа обстановка противоречи на тяхното съдържание, както и твърдението за недоказаност на приетия от обвинението механизъм на умъртвяването – чрез нанасяне на множество удари в рамките на продължителен побой. По този начин в жалбата е вложено очакване касационната инстанция да отхвърли констатациите на въззивния съд за липса на достоверна значимост на обясненията на подсъдимия относно релевантните моменти от събитията и да се съгласи със становището на защитника. Както неведнъж ВКС е посочвал, меродавността на доказателствата и доказателствените източници не подлежи на преобсъждане в касационното производство. Изводите относно качествените техни характеристики и способността им да подпомогнат процеса по сигурно установяване на фактите е от изключителната компетентност на първоинстанционния и на въззивния съд. Обстоятелството, че в конкретния случай въззивният съд се е отнесъл с недоверие към обясненията на подсъдимия не е в нарушение на процесуално негово задължение. Напротив, суверенно право на този съд е да признае достоверност или да не акредитира с доверието си съобщеното от подсъдимия, като в аналитичната си дейност не е обвързан от задължение винаги и при всякакви обстоятелства да му даде вяра. Противното би означавало да се придаде формална доказателствена сила на неговите обяснения в нарушение на забраната по чл. 14, ал. 2 НПК.

В останалата им част възраженията за допуснати съществени процесуални нарушения практически се свеждат до настояването за липса на обективно, всестранно и пълно изясняване на обстоятелствата и фактите, свързани с престъплението. Твърди се в тази връзка, че подходът към обясненията на подсъдимия е необективен и те са подценени чрез интерпретирането им

единствено като израз на защитна позиция, а от друга страна е допуснато превратно тълкуване на доказателства и са формирани произволни изводи относно развоя на събитията, при които А. Д. е пострадала тежко и по фатален за живота ѝ начин.

Касационната проверка не потвърждава тези оплаквания.

Въззивният съд е положил необходимите усилия по анализ и преценка на събраните доказателства, достигайки до обосновани констатации по фактите, свързани с времето, мястото, спецификите на събитието на престъплението и неговото авторство. Мотивите му са съответни на изискванията на чл. 339, ал. 2 НПК и недвусмислено показват, че подходът както към обвинителната теза, така и към тази, поддържана от подсъдимия, е обективен, а вътрешното му убеждение е формирано при спазване на процесуалните правила по чл. 14, чл. 107, ал. 2-5, чл. 303 и чл. 304 НПК.

Особеност на въззивния акт е, че утвърдената с него фактология на престъплението е описана като установена чрез преки доказателства, каквито по делото не са събрани, доколкото разпитаните свидетели са съобщили обстоятелства и факти, предшестващи или следващи във времето инкриминираните събития, но не и такива, свързани с начина, по който те са протекли и лицата, участвали в тях. Това обаче не е качествен проблем на решението, отнемащ от неговата стойност. Касае се за конкретно възприет подход на интерпретиране на доказателствата, критики за който не е възможно да се отправят, тъй като той не е процесуално недопустим. В поредица от съждения, логически връзки и заключения, формирани на базата на собствен и обективен доказателствен преглед, въззивният съд е формирал извод за обстоятелствата, при които е извършено престъплението. Не е допуснато превратно тълкуване на доказателствена информация, липсват логически грешки и фактически несъответствия, като на базата на наличните косвени факти този съд е направил логически издържан извод, както относно авторството на деянието, свързвайки го именно с подсъдимия, така и относно конкретните негови действия по отношение на Д., с които е предизвикал смъртта ѝ. Това в коя от стаите е започнал побоя и дали в същото време Д. е била в леглото си или не, дали насилието се е развило само в едно от помещенията на апартамента или е бил пренесен и в останалите, са все обстоятелства без определящо значение при решаването на основните въпроси по делото, свързани с механизма на причиняване на смъртта, с авторството на престъплението и връзката му с подсъдимия, нито имат решаващ принос към преценката относно съставомерността на извършеното. По-важно е, че по категоричен начин въззивният съд е установил, че смъртоносният побой над А. Д. е бил нанесен именно в дома ѝ в гр. П., ул. „Ю. Г.“ № *, вх. *, ет. *, ап. * и че е започнал по време, съвпадащо с прибирането на подсъдимия в този дом. Тези изводи, както и констатацията, че етапи от побоя са се развили в различни помещения от апартамента са в точно съответствие с доказателствата по делото, включително и с получените при огледа на местопроезшествието и документирани в съставения за това действие протокол – фактът на установяване на следи от кръв и техния характер (петна и наслоявания) в кухнята и в банята, обилни следи от кръв по стените, пода и леглото в спалнята, находката на обеча пред прага на тази стая с кървави зацапвания по нея. Като обслужващи същия извод съдят е третирали и показанията на свид. П. Д. – обосновано и в точно съответствие с изводимото от тях, че шумовете в апартамента на Д., окачествени от свидетелката като „страшни“, оприличени от нея, като шум от хвърляне на мебели и като от борба, са се местили в различни помещения от апартамента.

Невярно е се твърди в жалбата, че произволно и игнорирайки обясненията на подсъдимия, въззивният съд е подкрепил извода на първата инстанция, че смъртоносните травми по Д. са били нанесени именно от подсъдимия. Съставът на САС подробно се е спрял на установените многобройни телесни увреждания по трупа, тяхната локализация и тежест и се е съобразил с експертния извод, че те могат да бъдат получени по механизма на тежък побой. Фактът на тези травми и способът на причиняването им съдът обосновава е свързал с установения по делото факт на тежкото съпружеско съжителство, което Д. е имала приживе с подсъдимия. Ползвайки показанията на свидетелите В. А., В. С., А. С., Д. В., В. В. и В. П., САС обосновава е приел за установено, че в течение на брака им подсъдимият е изградил спрямо починалата модел на малтретиращо поведение, като повече от десет години преди датата на престъплението я е подлагал на системен физически и психически тормоз. Като източник на ценни доказателства за отношенията в семейството и за поведението на подсъдимия към съпругата му са ползвани показанията на двете техни дъщери, ставали неведнъж свидетели на побоите, на словесните грубости, обясняващи установения по делото факт, че приживе Д. неведнъж е търсела помощ и закрила извън дома си, отсядайки с двете си деца в жилището на своите родители - потвърдено и от нейния баща В. А., както и от брат й В. С. и от неговата съпруга А. С., а така също и от свид. В. И., свидетелстващи и за това, че неведнъж А. е била с видими следи от побой по тялото, а проявите си на словесна грубост и цинизъм към нея подсъдимият не е спестявал и пред тях самите. Заключение, че показанията на тези лица са добросъвестни и точни съдът е направил след професионален анализ на тяхното съдържание, ползвайки като обективен и надежден индикатор за истинността им и факта, че само два месеца преди смъртта си А. Д. е потърсила съдебна защита срещу упражняваното от подсъдимия домашно насилие, подала е и молба до съда за разтрогване на брака си с него.

Извършеното от въззивния съд ретроспективно изследване на събитията от миналото на семейството, поставените от този съд акценти относно изградената у Д. склонност да използва в съпружеското си ежедневие екстремни форми на агресия спрямо съпругата си, целенасочено да я наранява, да я малтретира физически и вербално са позволили на САС, подобно на първата инстанция, да приеме, че механизма, по който е умъртвена Д., съответства напълно на начина, по който подсъдимият я е третирал в продължение на години, формирайки модел на агресивност, който чрез повторемост във времето е оттренирал и стабилизирал като обичайна поведенческа реакция спрямо нея, за разгръщането на каквато не се е нуждаел от конкретен и сериозен повод.

На тази база, а не произволно, съдът е оценил твърденията на подсъдимия за отношенията в семейството му и за индивидуалната му нагласа към съпругата му единствено като неуспешен опит да омаловажи ролята си на фактор, който многократно я е стимулирал преди смъртта си да напуска дома си и да търси закрилата на своите близки.

И в останалата им част обясненията на подсъдимия не са нито игнорирани, нито е преекспониран вложения в тях доказателствен смисъл. Това, че въззивният съд, подобно на съда от първа инстанция, е отказал да им признае достоверност не означава, че ги е пренебрегнал или подценил. Напротив, бил е критичен към тяхното съдържание, така както и към съдържанието на останалите доказателствени източници, прилагайки стриктно зададения с чл. 14 НПК метод за оценка. Налице е коректност, правилност и последователност в разсъжденията.

За да приеме, че обясненията на Д. в своята същност представляват единствено защитна версия на инкриминираните събития и имат за цел да отклонят

отговорността за случилото се от собствената му личност, въззивният съд е анализирал подробно тяхното съдържание, вътрешно-логическите техни характеристики и съответствието им с останалите доказателства по делото. Твърдението на подсъдимия, че когато се е прибрал в дома си, е заварил А. вече мъртва е съпоставено със съобщеното от свид. П. Д. време, когато са започнали шумовете от съседния ѝ апартамент и с твърденията на свид. К. К. относно времето, когато подсъдимият е напуснал кварталното питейно заведение в процесната нощ, съобразил е и близостта на това заведение до дома му. Чрез тази съпоставка, а не произволно съдът е приел, че при завръщането на подсъдимия съпругата му не само е била все още жива, а именно тогава и именно от негова страна е започнало фаталното за живота ѝ насилие над нея. Силата, интензивността, характера на възприетите от Д. шумове и тяхната продължителност, надхвърлила по преценка на свидетелката един час съдът обосновава е приел, че съответстват напълно на следите от кръв в почти всички помещения в апартамента, както и на характера, броя и тежестта на уврежданията по тялото на Д., установени при аутопсията на трупа, и сочещи на нанесен тежък побой. С основание акцент е поставен и на резултатите от освидетелстването на подсъдимия, извършено няколко 4 часа след престъплението, установените находки на охлузвания по гръбната повърхност на три от пръстите на дясната му ръка и експертната тяхна интерпретация от гледище на времето и механизма на получаването им, съвпадащи с времето и начина на умъртвяването на А. Д.. Не е убягнал от съдебното внимание и фактът на установения биологичен материал от починалата под ноктите на подсъдимия. Взет е предвид и фактът на обърканите и алогични негови обяснения за действията, които твърди, че е предприел, заварвайки в дома си безжизненото тяло на своята съпруга. Необяснимо дълъг от гледище на тези действия е времевият интервал от намирането на трупа на Д., по собствените му обяснения, до времето, когато е сигнализирал нейния баща, както и самият начин, по който го е сторил - отправяйки в телефонно обаждане енигматично звучаща реплика и незабавно прекъсвайки телефонната връзка. Липсата на реакция на подсъдимия по осигуряване на медицинска помощ и сигнализиране на органите на полицията е също достатъчно красноречив показател, че събитията не са се развили по начина, съобщен от него. Бързото предприемане на мерки за освобождаване на апартамента от уличаващи го вещи, лъжливото обяснение, което е дал пред тъста си и пред двете си деца, когато е бил пресрещнат от тях пред блока не съответстват на твърденията на подсъдимия за свръхемоционална своя натовареност при вида на безжизненото тяло на съпругата си, като е очевидно, че в създадената ситуация за него не е съществувал фактор, който да го е лишил от способност да вземе мерки за преодоляване на риска от собственото си злепоставяне и възможността да бъде свързан с умъртвяването на Д..

Констатациите на съда, че не друг, а именно подсъдимия е извършител на престъплението, кореспондират напълно с други от установените факти. В тази връзка внимание заслужава фактът, че никоя от установените по тялото и главата на Д. травми не е причинила внезапна смърт. Този резултат е следствие на съчетаното действие на последиците от различните увреждания, които са ѝ били нанесени – многобройни и с различна локализация. Т.е. касае се за процес по нанасяне на побой, който неминуемо е продължил във времето и който тя сама не би могла да си нанесе, за да се приеме лансираната от подсъдимия теза за самоубийство. В процеса на този побой Д. е имала възможност да извика за помощ. Такива викове обаче не са възприети от чулата шума от побоя свид. П. Д.. От това логично може да се заключи, че жертвата е била поставена в позната за нея

ситуация и от страна на човек, от когото такава ситуация за нея не е била изненадваща, не е била непознат инцидент. А не е установено от съдилищата приживе А. Д. да е била малтретирана в дома си от други лица, освен от подсъдимия.

Поради това твърденията на подсъдимия правилно и аргументирано са отхвърлени от въззивния съд, като е направен единствено възможния при конкретно установените обстоятелства извод, че продължителният и фатален за живота на А. Д. побой е причинен именно от нейния съпруг. Лишени от основания са и възраженията срещу утвърдената с оспорения съдебен акт правна квалификация. Доводите в тази насока са били поставени на вниманието и на въззивния съд, който им е дал нужния обоснован и законосъобразен отговор.

Убийството е извършено по подчертано жесток начин. Установените при аутопсията увреждания показват, че смъртта на жертвата е настъпила след тежък побой – вследствие на нанесени множество удари, основно в областта на главата. Продължителността на малтретирането, локализацията и тежестта на причинените травми, довели, включително до обезобразяването ѝ, са красноречив показател за силата и интензивността на насилието, като го открояват като израз на яростен гняв и безмилостно отношение на подсъдимия към съпругата му, превърнало се в негов модел на поведение през по-голямата част от съвместния му живот с нея, с тази разлика, че в процесната нощ той е ескалирал увредата неконтролируемо. Касае се за проява на жестокост, категорично надхвърляща жестокостта, която по принцип съпътства всяко умишлено убийство.

Съгласно експертното мнение, смъртта на Д. не е настъпила веднага, като никое от нанесените ѝ телесни увреждания само по себе си не е смъртоносно, а фаталният за живота ѝ изход е настъпил от съчетаното действие на няколко фактора. Макар да е имало момент на изпадането ѝ в безсъзнателно състояние, според експертите, този момент е настъпил в процеса на побоя, който процес е установено, че е бил продължителен – над един час. Не е установено чрез доказателства още в самото начало на побоя Д. да е изпаднала в безсъзнание. Съдилищата правилно са отхвърлили такава възможност, като се имат предвид както показанията на Д., че шумовете от боя са се пренасяли в различни помещения от апартамента, така и обективните находки от наслоявания от кръв на редица места из жилището, а не само в спалнята, където е бил установен трупа. Затова правилно е прието от въззивния съд, че до изпадането ѝ в безсъзнание Д. е изживяла болки и морални страдания, надвишаващи по интензитет преживяваните от жертвата при обикновено убийство. Оказала се в късен нощен час сама пред свирепия гняв на съпруга си, тя е изживяла не само силните физически болки от множеството силни удари, насочени в силно чувствителна зона като главата, локализацията и силата на нанесените ѝ удари), но и ужаса от случващото се и от неизбежната своя смърт, съзнавайки, че няма на какво или на кого да разчита за спасението си. Ето защо напълно оправдано съдът е приел, че убийството е извършено и по особено мъчителен за жертвата начин.

С основание обаче е поставен въпроса за явна несправедливост на наложеното от въззивния съд наказание - доживотен затвор. Адекватността на това наказание в конкретния случай не е получила нужното качествено обсъждане от гледище на законоустановените предпоставки – изключителна тежест на престъплението и невъзможност към момента на санкциониране на извършилия това престъпление да се прогнозира неговото поправяне в рамките на срочното му лишаване от свобода.

Макар и с уговорката, че се позовава на правната теория и на съдебна практика (с конкретизиране на която не се е ангажирал), въззивният съд е приел, че

преценката за изключителна тежест на престъплението се прави „с оглед изключително високата степен на обществена опасност на конкретното деяние, разкриваща особена степен на обществена опасност и морална укоримост, значително надхвърляща тези на останалите случаи.“ Като не се е ангажирал с уточнение относно случаите, които трябва да служат като изходна база за сравняване и съпоставка в това отношение, въззивният съд е пренебрегнал важно условие, гарантиращо точност при характеризирането на престъплението като изключително тежко. Защото базисна предпоставка за сравнение при тази преценка не биха могли да бъдат нито престъпления от друг вид, нито престъпления с друга квалификация, макар и в рамките на инкриминирания вид посегателство, тъй като различията в характеристиките (обективни и субективни) на отделните разновидности престъпления, както и различията в обусловените от различните квалификации съставомерни признаци в рамките на един определен вид престъпления елиминират всяка възможност за реалност на тази съпоставка. За това, както ВКС е посочвал в практиката си, сравнението може да се извършва само с обикновените случаи на престъпления от вида на това, за което е възведено конкретното обвинение, но и със същата правна квалификация.

В случая опит за такава съпоставка въззивният съд не е направил. Вместо това е обосновал собствена индивидуализация на приложимото наказание с аргумент за наличие на несъобразени от първата инстанция отегчаващи обстоятелства, като каквито е изтъкнал това, че умъртвяването е сторено по жесток и брутален начин; че двете деца на жертвата са останали сираци, като им е нанесена тежа и необратима психическа травма; че престъплението е извършено при наличие на три квалифициращи обстоятелства; че е извършено по отношение на съпругата на подсъдимия, с която той е съжителствал в условия на брак повече от 20 години; че е извършено в семейното им жилище; както и с опита на подсъдимия след престъплението да укрие уличаващи го следи.

Част от тези обстоятелства обаче не характеризират престъплението, а изключителната тежест, която има предвид чл. 38а, ал. 2 НК, е характеристика именно на престъплението. Касае се за действията по заличаване на следи, които в принципен план биха могли да имат отношение единствено и само към преценката за личността на дееца. В конкретния случай действията на подсъдимия по изхвърляне на пропити с кръвта на жертвата свои и нейни дрехи, както и на носещи същите следи обувки не характеризират не само престъплението, но и личността на подсъдимия, защото, от една страна, те са проява на минимално възможното за собствена защита при конкретните обстоятелства. От друга страна, макар да не са съответни на моралните норми, те единствено потвърждават хладнокръвието на подсъдимия, проявено и при самото убийство.

В друга нейна част ползваната от въззивния съд аргументация представлява неколккратно преформулиране на едни и същи обстоятелства, при това възприети като определящи правната квалификация на престъплението – жестокият и брутален начин на умъртвяването и това, че убийството е извършено по отношение на съпругата на подсъдимия, с която той, обяснимо от факта на съпружеската връзка, е съжителствал в условия на брак повече от 20 години. Първото от тези обстоятелства е третирано като част от механизма на изпълнение на престъплението, наложил квалифицирането му като извършено с особена жестокост. Второто от тях е изрично изтъкнато от САС като обосноваващо правната квалификация по чл. 116, ал. 1, т. 6а НК. Повторното разглеждане на същите обстоятелства, но вече като отегчаващ фактор, е в нарушение на забраната по чл. 56 НК. Всяко от квалифициращите обстоятелства поначало би могло да служи като самостоятелно основание за преценка на тежестта на престъплението,

но само ако конкретната степен на проявлението му надхвърля минимума на особеностите, специфични за обусловената от него правна квалификация, които законодателят е имал предвид, когато е нормирал тази квалификация. В случая преценка в такава насока не е направена от въззивния съд по отношение на нито един от приетите като налични квалифициращи признаци, а и не би могло да бъде направена, защото липсват обективни основания за това.

Мястото на престъплението - в семейното жилище на подсъдимия и на починалата не бележи особеност на обстановката, изискваща съобразяването ѝ като фактор за извънмерна тежест на извършеното, каквато то би трябвало да притежава, за да е съответно на изискванията по чл. 38а, ал. 2 НК. Обемът на засегнатите с престъплението блага и техният характер може да служи като част от факторите за извеждане на изключителна тежест на извършеното. Затова на тази плоскост би могло да се разглежда влиянието на престъплението върху психиката и живота на двете деца на починалата. Въззивният съд се е позовал на това обстоятелство без да положи нарочни усилия по изследване неговото конкретно проявление. Въпреки това в принципен план може да се разсъждава, че с убийството на А. Д. за двете ѝ деца (на 15 и на 17 години към датата на престъплението) е била разрушена най-дълбоката връзка, която всяко дете създава и която е важна предпоставка за неговото спокойно, свободно и пълноценно изграждане, като такава загуба е от естество да травмира дълбоко детската психика. Върху този факт в случая се наслаждава и неочакваният и ужасяващ начин на предизвикване на загубата. Всичко това обаче не е достатъчно, нито само по себе си, нито в съчетание с броя и нивото на проявление на квалифициращите обстоятелства, за да бъде преценена тежестта на престъплението като изключителна. Това е ясно видимо и от пестеливата и в преобладаващата ѝ част неприложима аргументация, ползвана от въззивния съд за обосноваване на доживотния затвор, като заслужено чрез престъплението наказание.

Макар тази констатация да е достатъчна за елиминиране на възможността да се наложи доживотен затвор, следва да се отбележи, че приложимостта на възприетото от въззивния съд наказание е уязвима и от гледище на другата предпоставка - невъзможност към момента на определяне на наказанието да се прогнозира поправяне на подсъдимия в рамките на срочно негово лишаване от свобода. Опит за изследване в тази насока въззивният съд не е направил, съответно не е назвал индивидуални особености на личността на подсъдимия, които не позволяват към момента на наказването му да се прогнозира неговото поправяне и превъзпитание чрез срочното му лишаване от свобода, а е нужен продължителен период на институционално въздействие.

Формално упоменати са във въззивното решение факта на липсата на преходни осъждания на подсъдимия и трудовата му ангажираност. Но практически не им е отдадено значение. Игнориран е и факта, че отрицателните негови поведенчески тенденции не са надхвърляли отношенията му в семейството и преди всичко отношенията му с неговата съпруга, като установените по делото антиобществени негови изяви са с изключително битов характер, а в основата им е бил заложен ревностен мотив, макар и с непотвърдена достоверност. Пренебрегнат е и факта, че въпреки констатираните по експертен път нарушения в характеровата структура на личността му, свързани с повишена гневливост, импулсивност, занижен самоконтрол, емоционална нестабилност и неустойчивост в междуличностните отношения, при Д. не са установени необратими нарушения в персоналните му възможности за поддържане на социално приемливо поведение.

Изложеното налага като очевидна преценката, че положителните цели на наказанието, заложи в чл. 36 НК, е възможно да бъдат реализирани по

отношение на подсъдимия в рамките на срочно негово лишаване от свобода. Поради това въззивното решение следва да се измени, като потвърденото с него наказание доживотен затвор следва да бъде смекчено с налагане на лишаване от свобода за срок от 20 години, отмерени при превес на отегчаващите фактори. В тази насока съобразяване изискват броя на утежняващите правната квалификация обстоятелства, дългогодишната повтаряемост на насилието над жертвата, физическата и емоционалната злоупотреба с нея чрез системното ѝ подлагане на оскърбление, унижение и физическо малтретиране, ескалирало до нанасянето на смъртоносния побой, случил се при действието на издадена срещу подсъдимия съдебна заповед за защита, както и фактът, че чрез престъплението той е лишил двете си деца от тяхната майка.

Що се касае до фактът на алкохолната интоксикация, на който акцентира защитника, тя е в минимално количество и макар и преценена по експертен път като улеснила действията на подсъдимия, не е възможно да се третира като смекчаващо отговорността му обстоятелство. Алкохолната злоупотреба в процесната нощ е била собствен на подсъдимия избор, като той е имал ясна представа за начина, по който тази злоупотреба влияе на задръжките му. Въпреки това и демонстративно пренебрегвайки действието на издадената срещу него съдебна заповед, той е избрал да се подложи на интоксикацията преди да се прибере при съпругата си, по отношение на която е бил задължен по институционален ред да се въздържа от домашно насилие.

Водим от изложеното и на осн. чл. 354, ал. 2, т. 1 и ал. 1, т. 1 НПК, Върховният касационен съд

Р Е Ш И:

ИЗМЕНЯ решение № 446 от 22.12.2025 г. по ВНОХД № 1107/2025 г. на Софийския апелативен съд-Наказателно отделение, като намалява наложеното на подсъдимия Д. В. Д. наказание от доживотен затвор на лишаване от свобода за срок от 20 (двадесет) години, което да се изтърпи при първоначален строг режим.

На осн. чл. 59, ал. 1 НК приспада и зачита времето, през което подсъдимият е бил задържан под стража.

ОСТАВЯ В СИЛА решението в останалата му част.

Настоящото решение е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.